

USCA

POST

KONTAKTORGAAN VAN DE VERENIGING VOOR USA EN CANADA FILATELIE

Verschijnt minstens vijf maal per jaar
Redactie: A. G. van Herk Tel. 030-881741
Livingstonelaan 249 - 3526 HG Utrecht
November 1992 ISSN 0922-0089 Nummer 61

H. W. M. Hopman

FILALOG 93: SPECIAAL EVENEMENT IN DELFT

Een nationale educatieve tentoonstelling van een groot aantal gespecialiseerde verenigingen in 1993 belooft een bijzonder evenement te worden! Op 15, 16 en 17 oktober 1993 vindt dat plaats in de Aula van de Technische Universiteit Delft.

FILALOG 93, zoals de naam van deze tentoonstelling luidt, wil aan filatelistisch Nederland de vele facetten van het specialistisch verzamelen laten zien. Dat kan omdat er door een groot aantal gespecialiseerde verenigingen aan dit evenement wordt deelgenomen. Niet alleen zal elke vereniging in een aantal kaders voorbeelden tonen van de eigen specialiteit, maar bovendien hebben veel van deze verenigingen daar een eigen informatie-stand.

Het is - voor zover bekend - de eerste keer dat de gespecialiseerde verenigingen zich gezamenlijk presenteren en het spreekt dan ook vanzelf dat de Nederlandse Bond van Filatelisten Verenigingen (NBFV) dit ini-

tatief van harte steunt. Het beantwoordt immers aan één van de doelstellingen van de NBFV: de filatelist tonen welke mogelijkheden de filatelie heden ten dage heeft. Maar dat is nog niet alles: medewerking is toegezegd door het PTT-Museum, het Legermuseum te Delft en JFN, de Stichting voor Jeugdfilatelie in Nederland. Uiteraard zal ook een aantal handelaren acte de présence geven.

De tentoonstelling krijgt verder ook een eigen PTT-stempel.

Dat in zo'n bont palet van gespecialiseerde verenigingen onze Vereniging niet ontbreekt, behoeft geen betoog. Wij zijn immers een sterke vereniging, met een keur aan specialisaties binnen het verzamelgebied. De opzet van deze tentoonstelling laat echter ook meteen haar beperking zien: elke vereniging krijgt 10 kaders om haar specialiteit te tonen. Waar wij én USA én Canada bestrijken, zouden wij kunnen denken aan 5 kaders voor elk gebied.

Schrijver dezes is bereid met zijn collectie "Vijf vingers aan één hand" 5 verschillende aspecten van het verzamelen van USA te tonen. Die vijf aspecten zijn:

- a. variaties op de Franklin-Washingtons;
- b. velrand-varianties;
- c. Bureau precancels van de USA;
- d. Revenue stamps van de USA;
- e. Guide-lines op zegels van de USA.

Als een van de andere leden hetzelfde zou kunnen doen met Canada, dan is het beeld van onze Vereniging al prima geschetst.

Naast een eigen inbreng in de tentoonstelling zelf heeft onze Vereniging - evenals vele andere - een eigen informatiekraam, waar de geïnteresseerde bezoeker alles kan worden verteld wat hij of zij wil weten.

Opnieuw een goede gelegenheid om onze Vereniging te etaleren en om de belangstelling voor ons mooie verzamelgebied te kweken en aan te wakkeren.

De organisatie van FILALOG 93 laat dan ook niets na om van deze tentoonstelling een uniek evenement te maken. Zo wordt overwogen om een gratis pendeldienst in te stellen tussen het Legermuseum en de Aula van de Technische Universiteit, om de filatelist (en zijn familie) in samenhang met de tentoonstelling ook nog andere interessante zaken te laten zien. Dat er in dat weekend ook nog een grote antiekbeurs in "De Prinsenhof" wordt gehouden, is geen verdienste van het tentoonstellings-comité, maar toch ook weer mooi meegenomen. Kortom, het is dé kans om er - samen met familieleden - een fijn "Dagje Delft" van te maken!

Maar dat is nog niet alles! Tijdens FILALOG vindt er een Nederlandse primeur plaats! Voor het eerst zal er namelijk een "Open Klasse" worden ingericht. Deze tentoonstelling staat los van de activiteiten van de gespecialiseerde verenigingen en staat onder auspiciën van de NBFV.

De "Open Klasse" wordt ook in een afzonderlijke zaal van de Aula gehouden.

Wat wordt nu onder "Open Klasse" verstaan? Bij een dergelijke tentoonstelling mag niet-filatelistisch materiaal samen met filatelistisch materiaal worden getoond, uiteraard met inachtneming van een aantal voorwaarden. Het doel is om de drempel van het tentoonstellen te verlagen, waardoor meer mensen bereid zullen worden gevonden om iets van hun hobby aan anderen te tonen. Vooral ook omdat men zich dan niet hoeft te houden aan de gewone tentoonstellingsregels en iets kan tonen op de manier zoals men dat verzamelt. De verzameling hoeft dan

niet te worden "afgebroken". We zien dat in het buitenland al meerdere malen op een wedstrijd-tentoonstelling aandacht aan de "Open Klasse" wordt besteed, met name in Duitsland. Voor de "Open Klasse" tijdens FILALOG 93 worden de volgende regels aangehouden:

1. er worden maximaal 80 kaders geplaatst;
2. per inzender worden maximaal 5 kaders toegewezen;
3. het te exposeren niet-filatelistisch materiaal moet zodanig zijn dat het in de kaders en achter glas past;
4. filatelistisch en niet-filatelistisch materiaal mag in een verhouding van maximaal 3:1 aanwezig zijn (dus ten hoogste 25% niet-filatelistisch materiaal);
5. het niet-filatelistisch materiaal moet bijdragen aan de uitdieping van het thema; het moet als zodanig herkenbaar zijn;
6. het niet-filatelistisch materiaal mag geen herhalingen bevatten;
7. het niet-filatelistisch materiaal moet qua zeldzaamheid in een goede verhouding staan tot het filatelistisch materiaal;
8. in het filatelistisch materiaal moet het thema zodanig duidelijk zijn uitgewerkt dat de inzending ook zonder niet-filatelistisch materiaal op elke tentoonstelling acceptabel zou zijn.

Iedere verzamelaar, die lid is van een bij de NBFV aangesloten vereniging, dus ook elk lid van onze eigen Vereniging, kan zich voor de "Open Klasse" laten inschrijven. Men kan zich tot en met 15 januari 1993 schriftelijk aanmelden bij de Secretaris van de Tentoonstelling FILALOG 93, de heer

J. Verzantvoort, Postbus 59, 4660 AB Halsteren.

Voor de "vulling" van de 10 kaders van de gespecialiseerde verenigingen kan men zich opgeven bij onze Secretaris. Ook worden "liefhebbers" gevraagd voor de "bemensing" van onze informatie-stand. Het bestuur zal daarvoor graag uw naam noteren, alsmede voor welke dagdelen u beschikbaar bent.

Tenslotte: FILALOG 93 is geen wedstrijd-tentoonstelling, maar een educatieve propaganda-tentoonstelling. De inzendingen worden dus niet gejureerd! Dat geldt ook voor de "Open Klasse". Wel zullen er juryleden aanwezig zijn, aan wie advies kan worden gevraagd. Ook kunnen bezoekers/filatelisten die behoefte hebben aan advies over hun niet eerder tentoongestelde collectie, aan die juryleden een advies vragen.

Wat natuurlijk ook belangrijk is: de toegang tot de tentoonstelling is gratis! Ook komt er een fraaie tentoonstellings-catalogus; de prijs daarvan is op dit moment nog niet bekend.

Al met al is er sprake van een uniek evenement, zowel de tentoonstelling van het merendeel van de gespecialiseerde verenigingen in Nederland, als de primeur met de "Open Klasse". Onze Vereniging krijgt opnieuw de gelegenheid om zich te manifesteren en dus is het welhaast onnodig om iedereen aan te sporen het 3e weekend van oktober van 1993 in Delft door te brengen! Tot ziens bij FILALOG 93!

Een postzegelverzameling is
blikverruimende leerstof.

John Walter Scott

NIEUWE STUDIEGROEP MODERN CANADA

Er is een nieuwe studiegroep opgericht die zich richt op de moderne Canadese zegels, te beginnen met de 1c Elizabeth II van 1953 (Scott 325) en de sindsdien verschenen en nog te verschijnen uitgiften.

Slechts de groep Centennial-zegels wordt buiten beschouwing gelaten, omdat die door anderen al intensief is bestudeerd.

De groep voert de naam "Elizabethan Study Group". Hij valt onder de overkoepeling van de British North America Philatelic Society, maar ook niet-leden van de BNAPS kunnen toetreden tot de ESG.

De groep is opgezet met vijf subgroepen, waarvan vier voor de langlopende uitgiften van resp.: de jaren 1953-1966: portretten van Koningin Elizabeth II door Karsh en Wilding, en de Cameo's; 1972-1977: caricaturen en landschappen; 1977-1982: bloemen, bomen, straattoneeltjes en Nationale Parken; en 1987: zoogdieren en architectuur. De vijfde subgroep legt zich toe op de gelegenheids- en herdenkingszegels en de portzegels uit de periode sinds 1953.

Ook verzamelaars die belang stellen in de studie van de tarieven, de afstempelingen en de postwaarden zijn welkom.

Er bestaan plannen voor een nieuwsbrief onder redactie van John D. Arn. Deze verstrekt ook nadere inlichtingen. Zijn adres luidt: N. 17706 Saddle Hill Road, Colbert, WA 99005, USA. U kunt ook meteen lid worden als u hem de jaarcontributie van US \$ 12.50 toezendt, plus uw persoonlijke gegevens en de naam van uw (onze) postzegelclub.

STARS AND STRIPES FOREVER

*I pledge allegiance to the flag of the
United States of America,
and to the Republic for which it stands,
one Nation under God, indivisible,
with liberty and justice for all.*

*Ik zweem trouw aan de vlag van de USA,
en aan de republiek waarvoor zij staat,
één natie onder God, ondeelbaar,
met vrijheid en gerechtigheid voor allen.*

Op 8 september jl. werden boekjes verkrijgbaar gesteld met 10 of 20 zegels van 29 c, gewijd aan het feit dat de *Pledge of Allegiance*, de eed van trouw aan de vlag, een eeuw geleden werd opgesteld door Francis Bellamy. In 1892 verscheen de tekst voor het eerst in *The Youth's Companion*.

Op de zegels wappert de Amerikaanse vlag, met daaronder de woorden "I pledge allegiance", de beginwoorden van de tekst die nu nog in vele scholen vóór het begin van de lessen door de leerlingen wordt opgezegd en die u hierboven vindt. (zie blz 1440).

De oorspronkelijke versie verschilde op twee plaatsen van de huidige. In 1924 kwamen de woorden *the flag of the United States of America* in de plaats van de woorden *my flag*, en in 1954 werden er bij Congresbesluit de woorden *under God* aan toegevoegd. De Pledge werd in Amerika in 1942 officieel.

Het is dus niet verwonderlijk dat de vlag voor de Amerikanen zo'n belangrijk symbool is, wellicht nog meer dan bij andere naties het geval is. In de filatelie wordt dit weerspiegeld in de vele postzegels die met de *Stars and Stripes* erop zijn verschenen in de loop van de Amerikaanse postgeschied-

denis. Eten en drinken voor de thematische verzamelaar!

De Amerikaanse vlag heeft iets bijzonders. Onze eigen driekleur en de vlaggen van vele andere landen zijn al eeuwenlang onveranderd gebleven. Als een vlag veranderde, dan was dat meestal te wijten aan revoluties of oorlogen. Zo niet in de U.S.A! Daar is de vlag al vele malen vreedzaam veranderd. De eerste "eigen" vlag met het nog koloniale Amerika zich aan in 1775. Die vlag, de *Grand Union* of de *Continental* vlag genoemd, had al de zeven rode en zes witte strepen, maar in het kanton stond de *Union Jack*, de Britse vlag (Scott 1352). De eerste officiële vlag werd op 14 juni 1777 in het leven geroepen door een Congresbesluit, dat luidde: "Besloten: dat de vlag van de Verenigde Staten bestaat uit 13 strepen, afwisselend rood en wit; dat het uniesymbool 13 sterren zal zijn, witin een blauw veld, voorstellende een nieuw gesternte." De 14e juni is nog altijd *Flag Day*. Nergens werd de uiterlijke vorm van het symbool omschreven en zo ontstonden er allerlei varianten die allemaal als officieel werden erkend. Het bekendst is geworden de vlag met de 13 sterren in een cirkel (Scott 1350). Hoewel die ook op historische schilderijen is terug te vinden, valt te betwijfelen of hij ooit heeft bestaan. Er is niet één zo'n vlag bewaard gebleven.

Dat is wél het geval met de vlag die in augustus 1777 was gehesen op Fort Bennington. Die bevindt zich nu in een museum in Vermont. In het kanton staan 11 sterren in een halve cirkel rond het getal 76, de twee andere sterren zijn te vinden in de bovenhoeken (Scott 1348).

Meestal werden de sterren in vijf rijen gezet: 3-2-3-2-3. Er waren ook vlaggen met 7 witte en 6 rode strepen, of met de strepen verticaal in plaats van horizontaal.

De tweede officiële vlag is de Fort McHenry vlag (Scott 1346), die bewaard wordt in het Smithsonian Museum. Die vlag woei boven het Fort, dat de toegang tot de haven van Baltimore beheerste in de oorlog van 1812. Het is deze vlag die Francis Scott Key inspireerde tot het dichten van *The Star Spangled Banner*, heden ten dage het Amerikaanse volkslied. Deze vlag is de enige die geen 13 strepen telt. Door toetreding van Vermont en Kentucky was het aantal staten op 15 gekomen en het Congres bepaalde dat de vlag per 1 mei 1795 15 strepen zou hebben en 15 sterren in het kanton.

In 1817, toen intussen ook Tennessee, Ohio, Louisiana, Indiana en Mississippi toegelaten waren, begon men opnieuw over de vlag na te denken. Het was duidelijk dat het aantal strepen niet ad libitum kon worden opgevoerd. In 1818 kwam het tot een nieuwe wet, die bepaalde dat het aantal strepen 13 zou blijven, voorstellende de oorspronkelijke koloniën, en dat voor elke nieuwe staat een ster zou worden toegevoegd, en wel op de eerstvolgende 4e juli na de datum van toetreding. Deze wet bleef van kracht tot 1947, maar de bepalingen ervan bleven gehandhaafd.

Sinds 1818 zijn er 25 vlaggen geweest. De Burgeroorlog van 1861-1865 heeft daar geen invloed op gehad: ook de dissidente staten hielden hun ster.

Na de toelating van Arizona in 1912 had de vlag 48 sterren en deze *Old Glory* bleef 47 jaar lang onveranderd (Scott 1094). In 1959 zorgde Alaska voor de 49e ster (Scott 1132) en in 1960 voltooide Hawaii de huidige vlag met 50 sterren (Scott 1153).

President Taft stelde in 1912 vaste regels op voor de vlag. De kleuren werden in 1934 exact vastgelegd en in 1960 werden ze nog eens veranderd. In 1942 nam het Congres een

Flag Code aan waarin staat hoe, wanneer en waar de vlag mag/moet worden ontplooid. In hoofdstuk 7 is de *Pledge of Allegiance* ondergebracht en is 14 juni tot Dag van de Vlag verklaard. In 1943 verbood het Opperste Gerechtshof het verplicht stellen van de *Pledge* op scholen. Onlangs werd het verbranden van de vlag voor niet strafbaar verklaard, want dat valt onder de vrijheid van meningsuiting.

Hier is een overzicht van al die vlaggen:

4 juli	Aantal en Rangschikking van de Sterren										Staten
1818	20	5	5	5	5						
1819	21	5	4	6	6						IL
1820	23	6	5	6	6						AL ME
1822	24	6	6	6	6						MO
1836	25	6	5	7	7						AR
1837	26	7	6	6	7						MI
1845	27	7	6	7	7						FL
1846	28	7	7	7	7						TX
1847	29	8	6	7	8						IA
1848	30	6	6	6	6	6					WI
1851	31	7	5	6	6	7					CA
1858	32	7	6	6	6	7					MN
1859	33	7	7	5	7	7					OR
1861	34	7	7	6	7	7					KS
1863	35	7	7	7	7	7					WV
1865	36	8	6	8	6	8					NV
1867	37	8	7	7	7	8					NE
1877	38	8	7	8	7	8					CO
1890	43	8	7	7	7	7	7				ND SD MT
											WA ID
1891	44	8	7	7	7	7	8				WY
1896	45	8	7	8	7	8	7				UT
1908	46	8	7	8	8	7	8				OK
1912	48	8	8	8	8	8	8				NM AZ
1959	49	7	7	7	7	7	7	7			AK
1960	50	6	5	6	5	6	5	6	5	6	HI

Mét Scott 1094 roepen wij uit: *Long may it wave!*

GOEDGEMUTSTE TWEËN

Muts op de linker twee

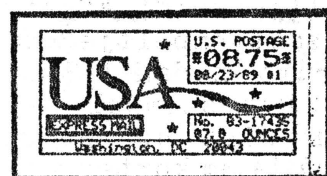

Muts op beide tweeën

Muts op de rechter twee

AUTOMATSTROKEN

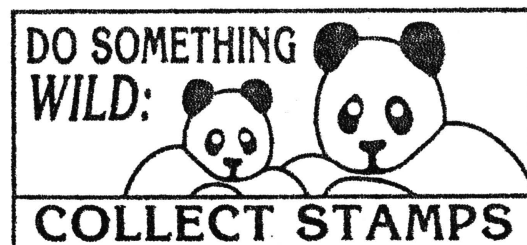

Autopost Exit

ECA GARD PMC met slecht leesbaar plaatnummer aan de linker rand →

DE NIEUWE VLAGZEGEL

WILD VOLKJE

ANTISKIPCURSUS VOOR BRIEVENBESTELLERS

In Amerika, het land van de onbegrensde mogelijkheden, lijkt ook het aantal niet-afgestempelde postzegels op bestelde brieven wel onbegrensd te zijn. U zult dat ongetwijfeld zelf hebben vastgesteld als u post uit de USA ontving.

Op blz. 1283 vertelden wij u al dat zulke door de stempelmachine overgeslagen zegels zelfs een naam hebben gekregen: *skips*. Welingelicht als wij doorgaans zijn, verklaarden wij er al bij dat er plannen waren om alle brievenbestellers te voorzien van zakstempeltjes om al die ontsnapten op het laatste ogenblik, namelijk vóór ze de brief in de bus van de bestemming stoppen, te ontwaarden.

Welnu, op 12 augustus werd aan die plannen een begin van uitvoering gegeven. Op die dag begon in Schaumburg, IL, een voorstad van Chicago met 69.000 inwoners, een proef. De postboden kregen zakstempeltjes van drie verschillende typen uitgereikt, waarmee in zwart "601 USPS" kan worden afgedrukt. Het getal 601 vormt de eerste drie cijfers van de ZIPcode van Schaumburg. Die drie modellen ziet u hierboven afgebeeld.

Afb. 1 is de afdruk van een stempeltje dat in een sleutelbos kan worden megedragen. De cirkel heeft een doorsnede van 11 mm. Afb. 2 toont een cirkel van 13 mm doorsnee,

gecombineerd met een *killer*, bestaande uit zeven golflijnen van circa 27 mm lang. Dit stempeltje wordt afgedrukt met een rood en zwart zakstempeltje dat open klapt als men erop drukt en dan telkens automatisch wordt geïnk. Het stempeltje van afb. 3 verschilt daarvan niet noemenswaard: de golflijnen zijn 1 à 1½ mm korter. Het wordt aangebracht met wat men in de States een *Kwikstempel* noemt. Het wordt alleen gebruikt op bestelroutes die met een voertuig worden bediend, dus waar de besteller niet te voet gaat.

Volgens hun instructies (die men met enige vrijheid een Antiskipcursus zou kunnen noemen) moeten de postboden alleen "vergeten" zegels op 1e klas post afstempelen. Op de *service-inscribed* zegels hoeven ze niet te letten, want de USPS beschouwt die als precancels en die hoeven immers nooit afgestempeld te worden.

Deze proef in Schaumburg gaat drie maanden duren. De bestellers moeten telkens twee weken hetzelfde stempeltje gebruiken en dan rapport uitbrengen op een formulier. Daarbij hebben zij de keuze uit: *Great - OK - Not Very Much - Hated it*. Termen die heel duidelijk niet aan het Bureaucraats zijn ontleend! Na twee weken mógen ze een ander type gaan gebruiken, maar dat hóeft niet. Het doel van de exercitie ligt voor de hand: men wil voorkomen dat de *skips* worden afgeweekt en opnieuw gebruikt. Uiteraard zal ervoor worden gezorgd dat de te gebruiken stempelinkt niet afwasbaar is. Daarnaast echter wil men een eind maken aan het ontwaarden van zegels met anilinepotloden en viltstiften, waarmee men de verzamelaars tot uiterste wanhoop brengt.

Let eens op uw post. Die vormt de enige weg om zo'n stempeltje in handen te krijgen. De Filatelistische Dienst heeft er voorlopig geen boodschap aan.

AMERIKAANSE AUTOMAATZEGELS

Eind juli 1989 kondigde de USPS in zijn informatieblad een proef aan met automaatstroken. In Washington DC en Chevy Chase MD zouden automaten worden geplaatst. Op de stroken werden afgedrukt: het portobedrag, de datum, de tariefklasse en het gewicht, de ZIPcode van het verzendend postkantoor, het nummer van de automaat en van de verrichte handeling. Het systeem kreeg de naam Autopost. Wij konden de hoofdzaken nog net vermelden in ons Lexicon en - uiteraard! - bracht Usca Post u op de hoogte (blz 1058). Het bleek te gaan om het Martin Luther King Post Office, Washington DC, 20043 en om het White Flint Mall postkantoor in Kensington MD, 20895. Op 23 augustus 1989 kwamen er 2 automaten in Washington en op 1 september 2 in Kensington. Later kwamen er nog twee op het postkantoor voor de Conferentie van de UPU, maar daarvan is weinig gebruik gemaakt en ze zijn opgedoekt toen de confererende heren naar huis gingen.

Hoewel het systeem door publiek en personeel niet slecht werd ontvangen, voldeden de machines niet. Ze waren dikwijls buiten bedrijf. Op 7 mei 1990 werd een punt gezet achter het experiment: de USPS haalde de machines weg. Daaraan werd geen ruchtbaarheid gegeven, maar Richard Bernay, een handelaar die zich op de stroken had toegelegd, merkte het natuurlijk dadelijk en trompetterde het uit. Ook Usca Post ving dat op en gaf het aan u door op blz 1188.

Op blz 1440 beelden wij zo'n strook af om u een idee te geven. Overigens zijn ze nu ook opgenomen in de Scott Specialized. En toen werd het stil aan dit front. Maanden lang hoorden wij niets van de USPS, al

had die laten weten op zoek te zullen gaan naar een betere automaat.

In juni 1992 maakte de USPS bekend dat die was gevonden en gedurende een jaar zou worden getest. De automaat kreeg de naam Postage and Mailing Center, dus PMC.

Deze automaten zijn gefabriceerd door twee firma's: Unisys en ECA GARD. De rollen van 3000 zegels waarmee ze worden gevoed, zijn in diepdruk gedrukt bij het Bureau of Engraving and Printing en in rasterdiepdruk bij de American Bank Note Company. En ja hoor, ze zijn weer verschillend! Die van het BEP zijn bestemd voor de ECA GARD PMC en verticaal gerold, die van de ABNC voor de Unisys PMC en horizontaal gerold. De eerstgenoemde is afgebeeld op blz 1440.

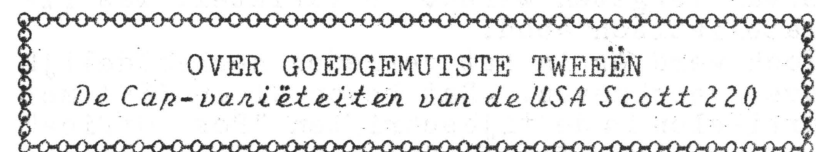
Het schild is blauw, de strepen van de vlag uiteraard rood. Ook de letters USA zijn rood, op een veld met fijne rode lijntjes waarin de machine het waardecijfer afdrukt dat kan lopen van \$ 0.01 tot \$ 99.99.

De eerste PMC, een ECA GARD, werd op 20 augustus in bedrijf genomen in Oklahoma City en in Norman OK, een dag later in Detroit en Ann Arbor, MI, in Miami, FL, in Monterey Park, CA, en op 4 kantoren in de hoofdstad Washington DC. De klanten stonden al in de rij. Zij mochten maximaal 20 zegels kopen in ten hoogste 3 waarden. Dat is namelijk één *transaction* en die kost vier minuten. Daarna mochten ze opnieuw in de rij gaan staan. De Filatelistische Dienst in Washington levert alleen de waarde 29c. In tegenstelling tot wat aanvankelijk was medegedeeld, wordt op elke 48e bij het BEP gedrukte zegel het plaatnummer afgedrukt. Een communicatiefoutje tussen USPS en BEP ligt hieraan ten grondslag. Daarmee is de PMC-zegel tevens een PNC-zegel geworden. Laat dus niemand denken dat u stottert als u het voortaan over uw PMCPNC hebt.

De zegels van ABNC voor de Unisys-automaten waren er nog niet toen wij dit schreven. Wel weten wij al dat het zegelbeeld daarop iets versmald zal zijn.

Overigens zijn de eerste misdrukken al gemeld.

Wij houden u op de hoogte.

Wie van ons, Amerika-verzamelaars, kent niet het bestaan van de beide "cap on 2"-variëteiten van de 2c karmijn uit 1890? In de Scott hebben ze de nummers 220a en 220c. De 220a is de "cap on left 2", waarbij op het linker waardecijfer 2 een cap, dus een mutsje staat, en bij de 220c hebben zowel de linker als de rechter 2 zo'n mutsje. We beelden ze af op blz 1439. De Scott weet er nog bij te vertellen dat 220a voortkwam van de drukplaten 235, 236, 246, 247 en 248, en dat 220c een product was van de platen 245 en 246.

Jarenlang hebben de Scott en de Harris catalogus ook nog de variëteit "cap on right 2" vermeld. Maar op een gegeven ogenblik is daaraan een einde gekomen. Schrijver dezes bezit nog een Scott Specialized van 1957 en daarin komt de opmerking voor "The variety 'cap on right 2' is now omitted as it is known to have been caused by imperfect inking and not from a defect on the plate." De variëteit was dus weggelaten omdat "bekend is" dat hij was veroorzaakt door onvoldoende drukinkt en niet door een gebrek aan de plaat. Met andere woorden: de variëteit was een druktoevalligheid en geen constante afwijking. Nu weet u dat een zegel alleen bestaat als

hij in de catalogus staat. De macht van het gedrukte woord over ons is zo groot dat we geneigd zijn het onvoorwaardelijk als de waarheid aan te nemen. Het gevolg was dan ook dat de verzamelaars nooit meer zochten naar de rechter twee met een cap, en een tijdje later zelfs het mogelijke bestaan ervan vergeten waren. De variëteit was filatelistisch dood.

Toch werd er in het verleden herhaaldelijk over geschreven. Dat begon al in 1894 met artikelen in de tijdschriften "Post Office" en "Mekeel's Weekly Stamp News". Rond die tijd publiceerde een zekere E. R. Slater in de "Philatelic Californian" het resultaat van een onderzoek, gedaan aan de hand van 11.000 stuks Sc. 220. Hij had er 257 gevonden met een mutsje links, 163 met links én rechts een cap en... 1 met een cap rechts. Ook Mekeel's kwam in december 1894 met de uitkomst van een onderzoek naar 15.000 exemplaren: 50 met een cap links, 12 met een cap links en rechts, en, alweer, 1 met een cap rechts.

Veertig jaar later, in Mekeel's van oktober 1934, schreef J. P. Fleck dat hij bij een collega-verzamelaar een *cap-on-right* had aangetroffen die identiek was aan zijn eigen exemplaar. En zoals dat altijd gaat: toen kwamen er meer reacties los. Een Australische verzamelaar schrijft in Mekeel's van mei 1935 dat hij gelegenheid had gehad een partij van 150.000 stuks te onderzoeken, die ooit bij elkaar was gekomen door een kettingbriefactie ten bate van de restauratie van een ziekenhuis. Hij vond daar in 3 identieke zegels met de muts rechts. Die bleken later bovendien exact gelijk te zijn aan de eerder gevonden exemplaren. U vindt deze variëteit eveneens afgebeeld op blz 1489 en daarop kunt u zien dat de rechter 2 de cap een beetje op het achterhoofd

draagt, anders dan zijn minder joyeuze collega's van de 220a en de 220c.

En nu gaan wij twijfelen aan het gedrukte woord. Hoe kon Scott zeggen dat "bekendis" dat het om een druktoevalligheid gaat? "De krant is een meneer", luidt het gezegde en misschien was dat ook hier het geval. Hoe dan ook, die meneer moet er dan maar eens over nadenken of hij de "cap on right 2" niet in ere moet herstellen, al is er dan (nog?) geen plaatnummer van bekend. Catalogusnummer 220b is nog steeds open!

De prijs die de catalogus destijds aangaf voor deze, later weggelaten, variëteit is ons niet bekend, maar we weten wel dat die aanzienlijk hoger was dan die van de andere variëteiten. En dus ging het vervalsers-gilde aan het werk. In de Weekly Philatelic Gossip van mei 1946 wordt gewaarschuwd voor zulke vervalsingen, die meestal waren vervaardigd met behulp van echte zegels 220a en 220c.

Hoe die capvariëteiten konden ontstaan, is eigenlijk niet bekend. Eris een publicatie uit 1909 waarin wordt gesteld dat één van de graveurs eigenmachtig de cap aanbracht om zijn werk herkenbaar te maken.

In 1937 weet een bejaarde Mekeel's-lezer zich te herinneren dat de Post in 1894 een verklaring bekendmaakte die dit bevestigt en dat die graveur voor straf werd ontslagen. Bovendien werd "de" drukplaat waaraan was geknoeid onmiddellijk vernietigd. Een aardig verhaal, maar de variëteiten komen voor op verschillende drukplaten en niet op slechts één!

Misschien wordt dit mysterie ooit nog eens opgelost. Intussen doet u er wellicht goed aan toch uw eigen exemplaar nog eens nader te bekijken.

Wie weet!

KORT AMERIKAANS

* 20 blz geleden maakten we u blij met het nieuws dat op 25 september weer 1 (zegge: één) ATM-velletje à \$ 5.- zou uitkomen met 17 zelfklevende 29c zegels en 1 *dummy label*. Wij deden uw geluk tekort: het zijn 3 (zegge: drie) velletjes geworden, want anders had u niet kunnen zien bij welke drukker ze vandaan komen. En daar bent u toch altijd zo kien op? U herkent ze nu aan de kleur van het waardecijfer. Stamp Venturers te Fairfax, VA drukte 50 miljoen velletjes met een rood cijfer, Dittler Brothers uit Oakwood, GA (een nieuwe ster aan het drukkersfirmament) 65 miljoen met een groen, en de Banknote Corporation of America te Suffern, NY 20 miljoen met een bruin cijfer. U zult eens zien hoe beeldig dat staat in uw album en dat voor slechts \$ 10.- méér!

**** O ja, nóg even over die velletjes van hierboven. Ze zijn allemaal gedrukt op papier met een laagje fosfor. Als u nou dacht dat u dus ook die *dummy label* op een brief kon plakken, omdat de stempelmachine het verschil met een postzegel toch niet merkt, dan zit u wel even goed fout. Die dummy is namelijk van top tot teen volgedrukt om de fosfor eronder te houden. En zonder fosfor geen stempel. Slim, hè?

* Op de *Special Deliveries* rende de eerste 17 jaar een jonkman, maar in 1902 werd die afgelost door een man op een fiets. Wie die man was? R. Ostrander Smith, de tekenaar van de zegel zelf. Hij liet er een foto van zichzelf op de fiets voor maken en tekende die na, maar dan met een postuniform aan en met een gewijzigd hoofd. Maar verder lijkt hij sprekend op zichzelf.

* Vanwege die \$ 16.34 hebt u natuurlijk ook maar één setje Columbus-velletjes aangeschaft en daardoor niet gemerkt dat er twee soorten papier voor zijn gebruikt. Aan de beeld-zijde is dat trouwens, vanwege dat vervelende zegelbeeld dat erop is gedrukt, niet te zien. Maar bekijk de achterkanten eens onder langegolf UV-licht. Een lieve lust voor onze papier-fetisjisten! Het ene licht veel helderder op dan het andere. Hoe dat kan? Het papier is afkomstig van verschillende leveranciers en die kunnen binnen de kwaliteitseisen van de USPS méér of minder witmakers in hun papierpulp doen. Dat hebben ze kennelijk gedaan.

*** Die zegels die op 11 juni uitkwamen in een strip van vijf voor de Zomerspelen zijn volgens ons te klein. De afgebeelde voetballer, de turnster, de volleyballer en de bokser missen allemaal de helft van hun hoofd. Enkel de zwemmer op de vijfde zegel was slimmer: die dook gauw onder en heeft nu zijn hele hoofd nog. Wij vinden het wat vreemd allemaal, maar och, wij hebben geen verstand van kunst en een kunstrecensent kan dit blad (nog) niet betalen.

* Marvin T. Runyon Jr., de nieuwe Postmaster General, is op 6 juli aan de slag gegaan. En hoe! Hij zette een dikke punt achter de sponsoring van de Olympische Spelen. Er wordt geen dollarcent meer aan uitgegeven. Hij laat nog wel zoeken naar een goede geen-geld-kostende relatie met het I.O.C. In tegenstelling tot zijn voorganger heeft hij zich op de Spelen ook niet laten zien. De \$ 55 miljoen winst die de USPS verwachtte, is er op geen stukken na uitgekomen. Er wordt zelfs over "mismanagement" gemonopeld. Runyon heeft zich ook verre gehouden van het Presley-circus. Wij beginnen die man te mogen.

* Er is een nieuwe "*American Dream*". Onder die naam aangeboden door de USPS. En deze droom is geen bedrog. Voor slechts \$ 1975.- houdt u er 25 verguld zilveren replica's van zeldzame zegels aan over. Zo hebt u dan eindelijk de 10c Washington van 1847 en de 1c Franklin Type I van 1851! En nog wel in (Olympisch?) goud en zilver. Nee, niet te koop bij de Post. Die maakte er alleen maar reclame voor met dure folders op dienstpapier. U moet ervoor naar de *Philatelic Engravers and Die Makers Inc.*, maar die is - mooi op tijd - "*authorized licensee of the USPS*" geworden. Dus als die droomt, droomt hij in licentie. Misschien toch bedrog?

** Nadat 50 jaar geleden het verzet van China tegen de Japanse agressor was geëerd met een zegel waarop ook Chinese teksten voorkomen (Scott 906), komt er nu een *Happy New Year* zegel met Chinese karakters erop. Die toont een haan, want komend jaar is het Jaar van de Haan in China, en links staat dat er in die taal op. Zo pikken wij in de filatelie nog een mondje Chinees mee.

* De 10c *Red Cloud* (Rode Wolk) uit de serie Great Americans, Scott 2176, wordt langzamerhand een stapelwolk. In 1987 kwam hij voor het eerst van de A-pers met *block-tagging*, dus met de fosfor in een blokje er op aangebracht. In 1990 kreeg de zegel *overall tagging*, dus over het hele zegelbeeld. Maar een jaar later werd hij gedrukt op papier waarop al een laagje fosfor zat. De drukinkt ligt daar bovenop, in plaats van eronder. En afgelopen voorjaar kwam de vierde Wolk: zonder fosfor. Al eerder had de USPS besloten zegels tot 8c geen fosfor meer te geven. Dat is nu uitgebreid tot 10 cents. Ook de 10c in het Columbusvelletje heeft geen tagging, maar de aangrenzende 15c wel!

** Onze gratis tip: de Scott 1789b, dat is die John Paul Jones zegel van 15c met de tanding 12, zagen wij postfris aangeboden voor \$ 2250.-. Een certificaat van echtheid, afgegeven door de Philatelic Foundation, wordt er bijgeleverd. Adres te bevragen bij de redacteur: die man werkt op procenten.

** De gemiddelde lezer van het Amerikaanse postzegelweekblad *Linn's* is een gehuwde man van 60.7 jaar, met middelbare school, een jaarinkomen van \$ 51.805 en een bezit van \$ 333.000. Als u daar onder zit, moet u dus gauw een abonnement nemen. Misschien leuk om te weten: 87% verzamelt USA, 31.5% Canada, 28.1% alles, 25% UNO, 24% West Europa en 22.4% Groot-Brittannië. Van de USA verzamelaars legt 69.5% zich toe op postfrisse 20e eeuwse zegels, 47.1% op 19e eeuw gebruikt, 46.2% op 19e eeuw postfris, 41.3% op plaatnummer-blokken, 39.2% op 20e eeuw gebruikt, maar liefst 35.3% op PNC's en 26.2% op eerste dag enveloppen.

* Om te maken dat u gezaghebbend kunt meepraten als het onderwerp ter sprake komt: die afwijkende kleur bruin op de 29c *Flag over Mount Rushmore* rolzegel van blz. 1403 heeft nu een naam. Toledobruin. Vraagt men u waarom die kleur zo heet, dan zegt u gewoon dat u dat niet weet. Doen wij ook.

** Nooit geweten, maar wij postzegelverzamelaars zijn een wild volkje. Luister maar: voor de Maand van de Postzegel (oktober) verscheen een boekje met 4 velletjes van 5 se-tenant zegels met een giraffe, een panda, een koningspinguin, een flamingo en een Bengaalse tijger. Er was ook een bijzonder stempel met twee panda's erop en de tekst "*Do something WILD: collect stamps.*" Kijk zelf maar op blz 1440, dan zult u het zelf zien.

* Vier veilingen van zegels en complete verzamelingen die tijdens de Columbus Expo in Chicago werden gehouden, brachten 3.6 miljoen dollar op. Dat zien wij met baseballplaatjes of telefoonkaarten voorlopig niet gebeuren. Maar wie zijn wij

* Is de USPS net als de TV aan herhalingen toe? Op 17 april 1993 verschijnt een zegel ter herdenking van de wedloop op 16 september 1893 om een stuk land in de Cherokee Strip. Zo'n zegel is er al: de Scott 1360.

* Groot nieuws voor de Elvissers onder ons. De door hunsgelijken uitverkoren zegel met de jonge Presley komt - zoals wij al dachten - uit op 8 januari a.s., zijn 58e geboortedag. Maar dat is nog niet alles! In juni 1993 zit hij in een boekje *Rock & Roll Music / Rhythm & Blues*, samen met - gaat u maar even zitten - Buddy Holly, Bill Haley, Richie Valens, Otis Redding, Dinah Washington en Clyde McPhatter. Is dat geen spetter?

* 1993 wordt trouwens een uiterst muzikaal postzegeljaar. In september een *Country Music* boekje met Hank Williams, Patsy Cline, Bob Wills en de Carter Family. Blijkbaar was Hank Williams - wij kennen hem niet - de beste, want die krijgt in augustus een eigen velzegel. Ook de Musical komt in de spotlights. Met een boekje voor de kanjers *Showboat*, *Porgy and Bess*, *Oklahoma!* en *My Fair Lady*. Hier krijgt *Oklahoma!* een eigen velzegel bovendien. Zeg nu maar eens dat er geen muziek zit in de filatelie.

* Hebt u ook zo vaak van ontmoeting zitten snikken als zich op de TV het leven in het *Little House on the Prairie* ontrolde? In oktober '93 krijgt u er een zegel voor. En ook voor *Huckleberry Finn*, *Rebecca of Sunnybrook Farm* en *Little Women*. Allemaal in één blokje. Het wordt een uitgelezen jaar!